

*Мойсюк В. А.,**доктор філологічних наук,**доцент кафедри романської філології та перекладу**Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича**Гнатенко М. В.,**магістрантка кафедри романської філології та перекладу**Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*

ПИТАННЯ ВМОТИВОВАНОСТІ СКЛАДЕНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ)

Анотація. Статтю присвячено питанню мотивації загалом і вмотивованості складених слів та її типів у французькій мові зокрема, які й досі залишаються дискусійними в лінгвістиці. В основі дослідження лежить визначення словоскладання як одного із продуктивних процесів творення нових номінативних одиниць шляхом поєднання цілісних слів, а його результатом є складені слова. Вмотивованість складеного слова витлумачується авторками як внутрішня відповідність мовної форми дійсності, наочний образ значення, що зберігає в ньому відбиток руху думки, який відбувався на момент його виникнення. Вона відображає засобами мови ознаки предмета, покладені номінатором в його назву, а також здійснює асоціативний зв'язок між семантикою і лексикою складеного слова. Підкреслено також важливість розрізнення мовного та мовленнєвого планів вмотивованості. У дослідженні висвітлено різні типології вмотивованості, запропоновані лінгвістами на основі різних ознак (фонетична, морфологічна, семантична; абсолютна, відносна; пряма, переносна; основна, периферійна; експліцитна, імпліцитна, лексикалізована; повна, часткова). При цьому зауважено про відсутність чіткої межі між окресленими типами, що зумовлено їхнім взаємозв'язком, з одного боку, і відсутністю чіткого визначення самого поняття вмотивованості, з іншого. Шляхом детального аналізу складених слів у французькій мові виокремлено три типи вмотивованості цих номінативних одиниць: фонетичну (навіть зв'язку між звуковою формою і звуком, який слугує основою для назви), морфологічну (наявність зв'язку між значенням слова і його морфологічною структурою), семантичну (наявність зв'язку між прямим і переносним значенням компонентів складеного слова). Авторки висловлюють думку про можливість поєднання двох останніх типів вмотивованості складених слів в один – морфолого-семантичний тип, у чому й полягає перспектива подібного дослідження.

Ключові слова: вмотивованість, складене слово, словоскладання, внутрішня форма, лексичне значення, семантичне значення.

Постановка проблеми. Сучасний лінгвістичний простір характеризується багатовекторністю досліджень, спрямованою на когнітивне вивчення мови та її культурно-семіотичних продуктів, її породження і сприйняття у проєкції на психічну діяльність людини тощо. Одним із головних питань розгляду явищ взаємодії психічних і мовних процесів є аналіз мотиваційних механізмів, які, за словами О. Селіванової, «виражаються

на вербальному рівні в структурно-семантичних зв'язках між похідними і твірними одиницями мовної системи», а на когнітивному рівні «є способом мовної репрезентації концептуальних реляцій синергетичної системи етносвідомості» [1, с. 156]. Починаючи ще з епохи античності науковців цікавить: як здійснюється найменування речей, чи відображає ім'я суть позначуваного ним предмета, чим зумовлено поєднання звуку зі значенням цього слова або інших мовних одиниць, чи є такий зв'язок непорушним, як мова взаємодіє з мисленням людини, чи можливо мислення без мови і т.п. Відповіді на окреслені питання намагаються наукові дослідження з мотивації номінативних одиниць, вияву психокогнітивних процесів, які опосередковують зв'язок мовного і концептуального, процедури отримання, обробки та переробки інформації, отриманої чуттєво-емпіричним шляхом, внутрішньою розумовою рефлексією при взаємодії з несвідомими процесами. Перманентний інтерес сучасних вчених до вивчення лінгвокогнітивної системи людини, закономірностей її формування, основ мисленнєво-мовленнєвої діяльності й визначає, власне, актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Незважаючи на те, що засади мотивології спостерігаємо ще в працях давньогрецького філософа Платона, який говорив про внутрішню форму слова [2, с. 6], як мовознавчий напрям вона заявила про себе на початку 70-х рр. XIX ст. Відтоді вона стала об'єктом вивчення студій з лексикології та синхронного словотвору (Л. Булаховський, В. Гак, М. Докуліл, Т. Канделакі, В. Левицький, В. Лопатін, О. Черкаський, М. Ченьковський, М. Черепанов, Д. Шмельов та ін.). Сьогодні на матеріалі різних мов науковці досліджують закономірності вияву мотивації лексичних і фразеологічних одиниць (Д. Ганич, В. Гладка, І. Олійник, А. Сагаровський та ін.). Однак будучи пов'язаним із такими суперечливими сутностями, як природа, людина, буття, життєдіяльність, поняття вмотивованості постійно привертає увагу фахівців різних галузей – лінгвістів, філософів, психологів тощо, які намагаються розв'язати поставлені перед ними задачі в міждисциплінарному просторі, завдяки чому й переносять вивчення цього питання на новий пізнавальний рівень.

Мета статті. Головна мета нашого дослідження полягає у вивченні вмотивованості складених слів у французькій мові та їхніх типів. Серед основних завдань є огляд запропонованих у сучасній лінгвістиці визначень загального поняття

вмотивованості, їхня проєкція на питання мотивації складених слів, класифікація складених слів французької мови на основі їхньої вмотивованості.

Виклад основного матеріалу. Розпочинаючи вивчення поняття вмотивованості складених слів, насамперед варто розглянути саме явище словоскладання. Так, за О. Кубряковою, словоскладання – це «процес або результат утворення нових слів, які називаються похідними, на базі спільнокореневих слів або словосполучень за допомогою прийнятих у мові формальних способів, які слугують для семантичного переосмислення або уточнення похідних одиниць» [3, с. 100]. О. Селіванова витлумачує словоскладання як «(1) морфологічний спосіб творення композитів (складених слів), який включає складання слів, основоскладання, комбінований спосіб (складання з афіксацією) [1, с. 560]»; «(2) один із способів словоскладання, що полягає у складанні цілісних слів без інтерфіксації» [1, с. 562].

Як живий, продуктивний спосіб словотвору, словоскладання французької мови являє собою процес, у якому поєднуються не основи, а цілі слова. Складені слова утворені зазвичай за загальними правилами, виробленими протягом усього розвитку мови, наприклад: *gratte-ciel*, *chemise-veste*, *portrait-robot*, *heure-cerveau*.

Вмотивованість постає одним із центральних понять словотвору, оскільки є складовою частиною внутрішнього змісту багатьох слів: саме вона відображає засобами мови одну або кілька ознак предмета в його назві. Так, французьке складене слово *perce-neige* «прорісок» побудоване на двох ознаках: «проривати» і «сніг». У сучасній лінгвістиці поняття вмотивованості трактують доволі неоднозначно. Так, одні науковці вбачають у ньому відповідність звучання одиниці мови дійсності (В. Абаєв, С. Воронін, О. Журавльов, О. Зільберт, Л. Зубкова, О. Леонтьєв, Г. Мельников та ін.). Інші витлумачують його навпаки – як відповідність дійсності змісту мовної одиниці (Е. Бенвеніст, О. Бондарко, Т. Булигіна, Л. Васильєв, В. Гак, Г. Золотова, О. Кубрякова та ін.). Ще одні визначають його як внутрішню відповідність мовної форми (О. Потебня, О. Блінова, М. Голєв, Б. Плотніков, І. Улуханов та ін.).

Розглядаючи вмотивованість як «відношення між двома словами», І. Улуханов виокремлює кілька випадків такого явища, а саме: (1) зіставлені спільнокореневі слова мають різні лексичні значення, а в їхніх основах, окрім кореня, виокремлюється різна кількість звукових відрізків (основа одного із них може дорівнювати кореню); у такому випадку вмотивованим є слово, основа якого довша за будь-який звуковий відрізок, який і визнається словотвірним, наприклад: *pendre* «вішати, розвішувати» – *suspendre* «вішати, підвішувати»; 2) зіставлені спільнокореневі слова мають різні лексичні значення, а в їхніх основах виокремлюється однакова кількість звукових відрізків; у такому випадку вмотивованим є слово, яке є семантично складнішим і значення якого визначається через інше зіставлене із ним слово, наприклад: *commerce* «торгівля» – *commerçant* «торговець; людина, що займається торгівлею»; 3) значення зіставлених спільнокореневих слів тотожні в усіх своїх компонентах, окрім граматичного значення частини мови; у такому випадку (а) в парах дієслово – іменник на позначення тієї самої дії (наприклад: *dessiner* «малювати» – *dessin* «малюнок», *apparaitre* «з'явитися» – *apparition* «поява») та прикметник – іменник на позначення тієї самої ознаки (наприклад: *joyeux* «радісний» – *joie* «радість»), незалежно від довжини основ зіставлених слів,

вмотивованим є іменник; (б) у парі прикметник – прислівник вмотивованим є слово, основа якого довша за відрізок, тобто за словотвірний префіксальний морф (наприклад: *timide* «сором'язливий» – *timidement* «соромливо») [4, с. 205].

У французькій мові слово може бути вмотивованим більш ніж одним мотивуючим спільнокореневим словом і відрізнятися при цьому від інших вмотивованих слів словотвірними засобами, наприклад: *institutrice* «вчителька» вмотивоване як іменником *instituteur* «учитель; жінка-вчитель», так і дієсловом *instruire* «навчати». Словотвірний формант може складатися як з одного, так і з кількох словотвірних засобів, наприклад: прикметники *incapable* «нездатний» та *international* «міжнародний» складаються з двох словотвірних засобів – префікса *in-* та суфікса *-able*, префікса *inter-* та суфікса *-al*, відповідно.

У контексті вивчення вмотивованості номінативних одиниць мови важливим є положення Ф. де Соссюра про існування довільних і вмотивованих знаків, а також про поняття «асоціативних», або мотиваційних, відношень слів. Механізм творення довільного знака показує, як ізольований знак пов'язаний із певним поняттям без допомоги будь-якого контексту. Щодо (відносно) вмотивованого знака, то, за словами науковця, він є «результатом комбінації двох довільних знаків (наприклад: *dix-neuf* «дев'ятнадцять», *petit-fils* «онук», *vif-argent* «ртуть», *poirier* «грушеве дерево», *coup-eret* «різак»)» [5, с. 255]. Додамо також, що вмотивованість слова зумовлена збереженням у його семантичній структурі зв'язку звучання зі значенням, тобто своєрідне обґрунтування звукового вигляду слова, усвідомлене носіями мови, наочний образ значення слова, наприклад: одиниця *tournesol* «соняшник» реферує до образу предмета, який повертається (*tourner*) до сонця (*soleil*). Натомість невмотивовані слова характеризуються відсутністю в семантичній структурі слова зв'язку звучання зі значенням, тобто цей зв'язок стає з часом «стертим» і не відчувається більше носіями мови, наприклад: *table* «стіл», *terre* «земля», *oiseau* «птаха», *printemps* «весна». Відтак поняття вмотивованості охоплює лише складні морфемні утворення і не стосується непохідних слів.

Намагаючись розв'язати ці питання із залученням наукових доробок у площині теорії референції, когнітивної лінгвістики, психології тощо, мовознавці витлумачують вмотивованість, зокрема, як спосіб зображення значення у слові, певною мірою наочний образ значення, що зберігає у слові відбиток того руху думки, який мав місце в момент виникнення слова [3, с. 150]. Відтак у цьому явищі розкривається підхід думки людини до предмета номінації. А це знову повертає нас до поняття вмотивованості як «внутрішньої форми слова». Водночас у такому випадку її варто розглядати як ланку, через яку зміст слова пов'язаний із його зовнішньою формою – морфологічною структурою і звучанням. Адже внутрішня форма є семантичною характеристикою будь-якого слова, «розумовий образ» предмета, об'єктивованого соціальним досвідом людини у взаємодії зі структурними особливостями самого слова. Вмотивованість властива не кожній лексичній одиниці, тобто її внутрішній формі. Семантичні складові частини останньої, які виникли випадково і не пов'язані з відповідним лексичним значенням, не розкривають вмотивованість слова, а, навпаки, послаблюють її, роблять слово, так би мовити, помилково вмотивованим. Окрім того, вмотивованість повинна бути не просто фіксатором загальних характеристик внутрішньої форми і значення, констатувати наявність семантичного зв'язку між ними,

а й слугувати своєрідним індикатором кількісних і якісних ознак цих загальних визначень, їхньої інформаційної ролі в межах усього лексичного значення. На рівні вмотивованості здійснюється асоціативний зв'язок між семантичними елементами номінативної одиниці і відповідним лексичним значенням. Якщо ж такий зв'язок не реконструюється за допомогою ментальних операцій комуніканта, то для нього слово позбавлене вмотивованості. Невідомі лексичні одиниці можуть викликати лише випадковий асоціативний зв'язок зі значенням слова, який базується на мовній свідомості індивіда, але він не має нічого спільного із категорією вмотивованості. Як слушно зауважує Г. Мельников, «внутрішня форма хоча б історично властива лексичній одиниці, тоді як етимологізація слів не сприяє виявленню вмотивованості» [6, с. 21]. Отже, вмотивованість слова завжди є синхронною по відношенню до мови.

Поряд із цим вмотивованість сприяє організації зберігання системи знаків у пам'яті людини, оскільки певним чином їх упорядковує. Власне тому носії мови і шукають реальні або уявні мотиви найменування, щоб пов'язати певне найменування з іншими. Іншими лосвами, вмотивованість мовних знаків, зокрема номінативних одиниць, слід розглядати в ключі системного підходу, як один із елементів, що забезпечують системність, а отже, і надійність функціонування найскладнішої частини мови – лексикої.

При цьому лінгвісти вказують на важливість розрізнення двох планів вмотивованості – мовного та мовленнєвого. У першому випадку йдеться про референтну вмотивованість, яку Г. Мельников називає «вмотивованістю за змістом» [6, с. 4]. Мовленнєва вмотивованість же має контекстуальний, а часом і суб'єктивний характер, тому її вивчення доцільніше віднести до кола питань референції [6, с. 4]. Водночас цей тип вмотивованості тісно пов'язаний із мовним, оскільки серед усіх можливих ознак денотата завжди можна виявити хоча б одну регулярну і значною мірою детермінувальну актуальну ознаку.

Щодо типів вмотивованості, то думки мовознавців також значно різняться, оскільки, на їхнє переконання, вона може мати різний характер залежно від того, яку зі сторін аналізованого поняття підкреслює утворена одиниця. Так, С. Ульман, а вслід за ним і інші науковці, пропонують розрізняти три види вмотивованості: *фонетичну*, або природну, *морфологічну* та *семантичну* [7, с. 260; 8, с. 55]. Натомість В. Гак називає фонетичну вмотивованість *абсолютною* (або зовнішньою), а інші види – *відносною* (або внутрішньою) вмотивованістю. При цьому остання представлена в словах, значення яких визначено внутрішньомовними асоціаціями, тобто внутрішньосистемними відношеннями між лексичними одиницями. У свою чергу, вона поділяється на *морфологічну* (значення слова впливає зі значення складових його частин) і *семантичну* (значення утворене внаслідок переосмислення) [9, с. 34].

В. Звєгінцев, вивчаючи *пряму* вмотивованість, вважає, що вона поділяється на *основну* та *периферійну*. При основній прямій вмотивованості значення мотивуючого слова цілком поглинається значенням дериватів [10, с. 53], напр.: відношеннями прямої основної вмотивованості пов'язані іменники *lion* «лев» і *lionceau* «левеня», оскільки значення дериватів *lionceau* цілком містить значення мотивуючого слова: левеня – це дитинча лева. За периферійної прямої вмотивованості, на його погляд, «семантичний елемент, спільний для дериватів і мотивуючого слова, не є обов'язковою ознакою мотивуючого» [10, с. 53],

напр.: іменник *trayeuse* «доярка» виявляє периферійну пряму вмотивованість, оскільки він, хоча й містить значення першого компонента мотивуючого словосполучення *traire une vache* «доїти корову», але не відображає значення другого компонента: доярка – це жінка, яка доїть не лише корову.

М. Голєв виокремлює три типи вмотивованості (*експліцитну*, *лексикалізовану*, *імпліцитну*) і відповідні їм ступені вмотивованості, що загалом охоплює: 1) мотивацію найменування та осягнення закономірностей об'єктивного світу (онтологічна властивість мотивації); 2) мотивацію найменування і внутрішньої форми слова (семантичний аспект); 3) мотивацію та її системну значущість, характеристику парадигматичних і синтагматичних відношень вмотивованої номінативної одиниці (організація системних відношень у лексикої); 4) мотивацію і процес комунікації (функціональний аспект) [11, с. 156].

Вивчаючи поняття мотивації у французькій мові, Ш. Баллі вважав, що «поєднання підкреслює вмотивованість, якщо кумулятивний знак імпліцитно поєднує два лексичних поняття, пов'язаних між собою синтагматично» [12, с. 53]. Так, імена на позначення самок тварин мають суфіксальну форму типу *anese* «ослиця», *lionne* «левиця», *chatte* «кішка». Ця модель за аналогією, природно, поширюється і на абсолютно аналогічні імена типу *jument* «самка коня», *biche* «лань», *hase* «зайчиха». Прирівнювання одиниці *jument* до *anese* не є більш штучним, ніж прирівнювання слова *tri* «сортування» (з нульовим знаком) до *distribution* «розподіл». Тоді як *експліцитна* вмотивованість найчастіше, як зазначає вчений, «буває недосконалою або найвою (напр.: *oiseau-mouche* «колібри», *rouge-gorge* «малинівка»), *імпліцитна* вмотивованість шляхом поєднання значень є більш природною і логічною; вона завжди виражає основний характер поняття, яке нею позначається» [12, с. 53].

Деякі науковці виокремлюють також *лексичну*, *словотворчу* та *синтаксичну* вмотивованість [4, с. 65], *повну* та *часткову* вмотивованість [13, с. 205], *пряму* та *переносну* [13, с. 205]. Однак чіткої межі між заявленими типами вмотивованості не встановлено, що пояснюється, на наш погляд, їх безпосереднім взаємозв'язком, а також недиференційованістю семіотичних функцій вмотивованості та внутрішньої форми.

Проаналізувавши запропоновані лінгвістими типи вмотивованості та застосувавши їх до фактичного матеріалу – складених слів французької мови (260 одиниць), можемо виокремити три типи їхньої вмотивованості, а саме:

1) фонетична вмотивованість, яка виявляється тоді, коли «наявний зв'язок між звуковою формою та звуком, який є основою для назви» [8, с. 130], тобто відбувається акустична вмотивованість. Насамперед йдеться про складені слова, мотивуючою базою яких є звуконаслідувальні слова, напр.: *courecoupe* «тук-тук», *tic-tac* «тік-так», *coucou* «ку-ку». Однак передача природного звучання носить приблизний характер: один і той самий звук об'єктивної реальності часто отримує в різних мовах різне озвучування, напр.: фр. *oua-oua*, укр. *гав-гав*, іт. *bu-bu*, англ. *bow-wow*;

2) морфологічна вмотивованість, яка являє собою «зв'язок значення слова і його морфологічної структури» [14, с. 21] і виявляє логічне або образне визначення предмета номінації, напр.: *jupe-culotte* «широкі брюки», *cache-nez* «шарф», *presse-papiers* «прес-пап'є», *coffre-fort* «сейф»;

3) семантична вмотивованість, яка базується на поєднанні прямого та переносного значення слова, тобто очевидна «зумовленість значення одного найменування (імені) значенням

імені іншого предмета (тобто образність, переусвідомлення)» [14, с. 21]. За словами М. Степанової, «семантична вмотивованість слова визначається лексичним значенням первинних основ і семантикою тієї словотвірної моделі, якій відповідає вторинна основа» [13, с. 210]. Так, зв'язок між значеннями слів *manger* «їсти» («Absorber un aliment» [15]), *gratter* «скребти» («Entamer légèrement une surface en frottant avec quelque chose de rugueux, de pointu, qui racle» [15]), з одного боку, і значеннями слів *disque* «платівка» («Support circulaire contenant un enregistrement destiné à la reproduction phonographique ou vidéographique [15]), *ciel* «небо» («Espace qui s'étend au-dessus de nos têtes et forme une sorte de voûte circonscrite par l'horizon [15]), з іншого, сприймається як «живий», «спостережуваний» метафоричний перенос, внаслідок якого отримуємо, відповідно складені слова *mange-disque* «портативний електрофон» і *gratte-ciel* «хмарочос».

Водночас слід зазначити, що межі між двома останніми типами вмотивованості є досить розмитими, що схиляє нас до думки про можливе поєднання їх в один тип – морфолого-семантичний. Адже в складених словах структурні особливості відступають на другий план, а визначну роль відіграє саме «семантичне прочитання» взаємозв'язків між словами-елементами. Саме в цьому виявляються структурно-семантичні особливості словотвірної архітектури номінативної одиниці французької мови.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Словотвірна вмотивованість постає як відношення між двома спільнокореновими словами, за якого значення одного з них визначено через значення іншого або тотожне значенню іншого в усіх своїх компонентах, окрім граматичного значення частини мови. Складені слова французької мови належать до класу вмотивованих слів, яким властива фонетична, морфологічна та семантична вмотивованість. Нагомість варто розглянути доцільність поєднання двох останніх типів вмотивованості складених слів в один – морфолого-семантичний, у чому й полягає перспектива подальших досліджень.

Література:

1. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
2. Герман И.А., Пищальникова В.А. Введение в лингвосинергетику. Барнаул : Алт. ун-та, 1999. 130 с.
3. Кубрякова Е.С. Семантика производного слова. *Аспекты семантических исследований*. Москва : Наука, 1983. 342 с.
4. Улуханов И.С. Мотивация в словообразовательной системе русского языка. Москва, 2005. 314 с.
5. Соссюр Ф. де. Курс общей лингвистики / Пер. с франц. А.А. Холодовича. Москва : Прогресс, 1977. 696 с.
6. Мельников Г.П. Системная типология языков: Принципы, методы, модели. Москва : Наука, 2003. 395 с.
7. Ульман С. Семантические универсалии. *Новое в зарубежной лингвистике*. Москва : Прогресс, 1970. Вып. V. С. 250–299.
8. Лебедев М.В. Стабильность языкового значения. Москва : Эдиториал УРСС, 1998. 167 с.

9. Гак В.Г. Сопоставительная лексикология. Москва : Международные отношения, 1977. 264 с.
10. Звегинцев В.А. Язык и лингвистическая теория. Москва : Изд-во ЛКИ, 2008. 247 с.
11. Голев Н.Д. Динамический аспект лексической мотивации. Томск : Том. ун-та, 1979. 252 с.
12. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Пер. с 3-его франц. изд. Е.В. и Т.В. Вентцель; ред., вступ. статья и прим. Р.А. Будагова. Москва : Изд-во Иностранной литературы, 1955. 412 с.
13. Степанова М.Д. Словообразование современного немецкого языка. Москва : Изд-во лит-ры на иностр. языках, 1953. 376 с.
14. Левичкий В.В. Виды мотивированности слова, их взаимодействие и роль в лексико-семантических изменениях. *Материалы семинара по проблеме мотивированности языкового знака*. Москва. 1969. С. 21–22.
15. Dictionnaire de français [Ressource électronique]. Paris: Larousse. URL : <http://www.larousse.fr/dictionnaires>.

Hnatenko M., Moisiuk V. Question of motivation of compound words in modern linguistics (on the material of the French language)

Summary. The article is devoted to the question of motivation in general and motivation of compound words and its types in French in particular, which still remain controversial in linguistics. The study is based on the definition of word formation as one of the productive processes of creating new nominative units by combining integral words, and the result is compound words. The motivation of a compound word is interpreted by the authors as an internal correspondence of the linguistic form of reality, a visual image of meaning that preserves in it the imprint of the movement of thought that occurred at the time of its occurrence. It reflects by means of language the features of the subject placed by the nominator in its name, and also makes an associative connection between the semantics and vocabulary of the compound word. The importance of distinguishing between speech and speech plans of motivation is also emphasized. The study highlights different typologies of motivation proposed by linguists on the basis of different features (phonetic, morphological, semantic; absolute, relative; direct, figurative; basic, peripheral; explicit, implicit, lexicalized; complete, partial). It is noted that there is no clear boundary between the outlined types, due to their relationship, on the one hand, and the lack of a clear definition of the concept of motivation, on the other. Through a detailed analysis of compound words in French, three types of motivation of these nominative units are distinguished: phonetic (the connection between the sound form and the sound that serves as the basis for the name), morphological (the connection between the meaning of the word and its morphological structure), semantic (the presence of a connection between the direct and figurative meaning of the components of a compound word). The authors express the opinion about the possibility of combining the last two types of motivation of compound words into one – morphological-semantic type, which is the prospect of such a study.

Key words: motivation, compound word, word formation, internal form, lexical meaning, semantic meaning.